

BIBLIOGRAFIE

1. BROWN, T, H. Beyond constructivism: Exploring future learning paradigms. În *Education Today*. Issue 2. Thames: Aries Publishing Company. Brown, Tom, H. 2005. http://www.bucks.edu/old_docs/academics/facultywebresources/Beyond_constructivism.pdf (vizitat 30.04.21)
2. Coordonate ale unui nou cadru de referință al curriculumului național. În: *Pedagogie. Fundamentări teoretice și demersuri aplicative*. Iasi: Polirom, 2002. ISBN: 973-681-106-9
3. CRISTEA, S. Dicționar enciclopedic de pedagogie. Vol. I. București. Didactica.Publishing, 2015. 831p. ISBN 978-606-683-295-3
4. Educația integrată. Fundamentări teoretico-paradigmatice și aplicative, Chișinău, 2015. 248p. ISBN 978-9975-48-096-3.
5. GEORGESCU, DACMARA.Paradigme filosofice ale educației. Abordări contemporane ale învățării. Teza de doctorat. Cluj-Napoca.2017.199 p.
6. KALMAN, U., KINGA. Filosofia educației lui John Dewey și efectele sale asupra filosofiei educației contemporane. Rezumat teza doctorat. Cluj-Napoca. 2018. 22 p.
7. MARGA, A. Reforma modernă a educației. Cluj-Napoca: Tribuna. 2016.
8. NEGREȚ - DOBRIDOR, I. Teoria generală a curriculumului. Iasi.Polirom.2008.
9. NIGLAS, K. Paradigms and Methodology în Educational Research. Paper presented at the European Conference on Educational Research. Lille. 5-8 September. 2001.
10. POWER, C, N. Competing paradigms în science education research. În *Journal of Research în Science Teaching*. Position Papers. 1976. VOL. 13. NO. 6. 579-587.
11. СИТНИЧЕНКО, Е. Филосовский анализ образовательной парадигмы. В: Грамота.2014. № 11(49) в 2 ч. с. 144-147. ISSN 1997-292X.

EVALUAREA COMPETENȚELOR SPECIFICE GEOGRAFIEI LA ELEVII LICEENI

EVALUATION OF GEOGRAPHY SPECIFIC COMPETENCES TO HIGH SCHOOL STUDENTS

*Alexandra Pătrașcu, drd, a. II,
UPS „Ion Creangă” din Chișinău,
Alexandra Pătrașcu, PhD student
„Ion Creangă” SPU*

<https://orcid.org/0000-0002-3969-9379>

CZU 378.147:91

Abstract

The subject of the article is focused on assessment, a concept analyzed from several perspectives, necessary in the process of active learning in geography classes and in the training of specific skills in students. The importance of assessment in the learning activity is highlighted, especially through different types of tests that require the accumulated knowledge or geographical skills of the student over a period of time, increasingly important in shaping and developing the personality of the high school student, but also in pursuing future development.

Key-words: assessment, specific skills, active learning, geography

În lucrările pedagogice, existente în diverse state, nu există o opinie clară cu privire la evaluarea competențelor. În trecut, nu prea îndepărtat, evaluarea reprezenta o trecere în revistă a întregului material predat de profesor și redat, aproape în totalitate, de către elev. Ușor, ușor, o dată cu evoluția societății, au apărut modificări și în sistemul educațional precum

și în modul de evaluare al cunoștințelor, al competențelor. Ca urmare, este necesar să se renunțe la evaluarea tradițională, când elevul era ascultat în fața întregii clase, iar profesorul îl nota la sfârșitul expunerii, și trecerea spre un mod de evaluare modern, punându-se accent pe gândirea critică a elevului și pe capacitatea acestuia de analiză și de interpretare a datelor și a informațiilor, cu alte cuvinte, pe implicarea cât mai profundă a elevului în procesul instruirii.

Evaluarea, în viziunea pedagogului I. Jinga (1981), are în vedere descrierea calitativă și cantitativă a manifestărilor elevilor pe de-o parte, iar pe de altă parte formularea unei judecăți de valoare referitoare la comportamentele acestora [apud, 4], iar după Nicolae Ilinca [4, p.168] evaluarea este definită ca fiind procesul de obținere a unor informații referitoare la elev, profesor și programul educațional dar și de valorificare a acestor informații cu scopul elaborării unor aprecieri în urma cărora se pot lua diverse decizii.

O. Mândruț afirmă că este o componentă fundamentală a procesului educațional [6, p. 159]. Acelaș autor privește evaluarea competențelor specifice ca domeniul de interes principal al evaluării competențelor, aceasta se poate realiza pe o perioadă mai mică de timp și în funcție de experiența cadrului didactic.

Evaluarea pedagogică a sistemului educațional, după Cristea S, este acțiunea de verificare a gradului de îndeplinire a scopurilor generale ale sistemului de învățământ care orientează valoric activitatea de formare-dezvoltare a elevului pe termen mediu și lung [3, p.5]. Însă, evaluarea este percepută în viziunea profesorilor F. Toma și A.E. Croitoru drept o cale de perfecționare ce presupune o strategie globală asupra formării [11, p.124-132], iar S. Roșcovan și T. Corasevic percep evaluarea drept un act didactic complex prin care se asigură verificarea cunoștințelor dobândite și valorificarea acestora în practică [8, p.167-173].

Deci putem spune că evaluarea este o acțiune necesară în orice domeniu de activitate și care face posibilă punerea în valoare a tuturor cunoștințelor și abilităților dobândite chiar și în condițiile unor probe orale, scrise sau practice. Dulamă M. afirmă că una din funcțiile evaluării este cea motivațională și că „verificarea ritmică îl determină pe elev să învețe regulat, sistematic, conștiincios. Evaluarea indică succesul, insuccesul sau mediocritatea școlară. Succesul oferă satisfacții elevilor și îi stimulează pentru învățatură. Insuccesul determină insatisfacție, dar printr-o evaluare obiectivă, poate motiva elevul pentru învățare [1, p.142-143] „A evalua înseamnă a emite judecăți de valoare privind învățarea de către elev, pe baza unor criterii adecvate obiectivelor fixate, în vederea luării unor decizii” [7, p.4]. Tot după acelaș autor, respectiv D. Potolea [7, p.5] există trei categorii de definiții ale evaluării care s-au succedat în timp și anume: măsurarea rezultatelor școlare ale elevilor, congruența cu obiectivele educaționale, emitere de judecăți de valoare, pe baza unor criterii (apreciere). Astfel putem concluziona că evaluarea este procesul prin care se stabilește dacă actul educațional este realizat corect, dacă acesta își îndeplinește funcțiile, dacă obiectivele propuse sunt relaizate. Fiecare competență specifică geografiei din curriculum școlar poate fi evaluată prin diferite tipuri de itemi și chiar pot fi folosite variate instrumente de evaluare.

De asemenea evaluarea are următoarele caracteristici:

- caracter sumativ;
- rol de diagnosticare și ameliorare a procesului de instruire;
- rol de certificare, de selecție pentru elevii testați;

- rol de “supraveghetor” al actului educațional
- rol de “feed-back” pentru profesori;
- contribuie la învățarea evaluării;
- facilitează învățarea în școală prin întărirea motivației elevilor.

În cadrul orelor de geografie profesorul prin evaluare urmărește:

- realizarea obiectivelor menționate în programa școlară;
- măsurarea performanțelor pe care le pot atinge elevii;
- identificare aspectelor neclare din procesul de învățare;
- atragerea / motivarea elevilor pentru învățare;
- aprecierea nivelului cunoștințelor elevilor;
- furnizarea datelor necesare în vederea luării celor mai bune decizii educaționale [5, p. 199];
- aprecierea măsurii în care rezultatele învățării sunt în concordanță cu obiectivele educaționale propuse;
- verificarea cunoștințelor și abilităților practice ale elevilor;
- notarea prin note și calificative.

Altfel spus, evaluarea are drept scop perfecționarea continuă a procesului educațional, însă, în ceea ce privește evaluarea competențelor specifice geografiei, deoarece nu există o metodă standard de evaluare, putem spune că se utilizează o combinație de instrumente, cum sunt: chestionare, diferite tipuri de teste (așa cum sunt menționate în tabelul de mai jos), proiectul, portofoliul etc. iar experiența și bunele practici ale cadrelor didactice referitor la evaluarea inițială, curentă și sumativă sunt foarte importante. De asemenea, trecerea de la o învățare axată pe obiective la una centrată pe competențe, care utilizează numeroase resurse, are efect puternic asupra învățării și implicit asupra evaluării.

În această lumină evaluarea poate fi percepută ca un mijloc care ajută elevul să învețe iar pe profesor îl ajută să managerieze, să ghideze procesul învățării [2.p.47]. Drept urmare se folosesc criterii de evaluare necesare pentru evaluarea nivelului competenței sau a performanței atinse. Criteriul reprezintă un punct de vedere privitor la evaluarea performanței, un indice al caracteristicilor competenței în luarea unei hotărâri despre realizarea învățării, deoarece competențele specifice nu pot fi transformate în obiective operaționale și nici în obiective de evaluare [6, p.163].

Fiecare competență specifică din curriculum școlar poate fi evaluată prin tipuri diferite de itemi și instrumente de evaluare diverse. De exemplu diferite tipuri de teste, care au diverse funcții (de cunoaștere, de diagnoză, de prognoză, de ierarhizare și selecție), probând prezența/absența unor calități cu referire la elev și clasificate după anumite criterii conform tabelului următor.

Criteriu	Tipuri de teste
obiectul testării	teste de randament teste diagnostic teste de aptitudine
modul de manifestare al comportamentului evaluat	scrise orale
modul de administrare	individuale de grup/colective
cadru de referință pentru evaluare	normative

momentul aplicării	criteriale inițiale de progres/ formative
tipul evaluării	sumative/ finale de progres /formative (evaluarea procesului de învățământ) finale/summative (evaluarea rezultatelor învățării)
gradul de evaluare metodologică	prognostică nestandardizate standardizate
zona investigată	de cunoștințe de inteligență de personalitate de atitudini

(După O. Mândruț și S. Dan, 2014, p.163)

Din analiza unui test se pot obține informații referitoare la:

- performanțele individuale ale elevilor;
- caracteristicile itemilor;
- anumite elemente care oferă un plus și un minus instruirii;
- modalități de ameliorare ale instruirii.

D. Potolea și M. Marinescu [7, p.5] au menționat trei categorii de definiții, care s-au succedat în timp, referitoare la evaluare și anume:

1. evaluarea reprezintă măsurarea rezultatelor școlare ale elevilor;
2. evaluarea vizează raportul dintre obiectivele educaționale proiectate și rezultatele obținute;
3. evaluarea este o emițătoare de judecăți de valoare, pe baza unor criterii (aprecieri).

În funcție de aceste trei definiții vom identifica două avantaje și două dezavantaje pentru fiecare din cele trei categorii de definiții menționate.

Definiție	Avantaje	Dezavantaje
Măsoară rezultatele școlare ale elevilor	1. Permite elevilor și profesorilor să verifice nivelul de reușită; 2. Lacunele și nesiguranța pot fi rezolvate prin sarcini suplimentare.	1. Asigură doar consemnarea unor caracteristici observabile exprimate doar în termeni cantitativi: scor, cifre, statistici; 2. Clasifică elevii conform performanței lor măsurate în clasă, aceasta va duce doar la demotivarea și pierderea interesului atât timp cât situațiile rămân neschimbate, mai ales pentru cei mai slabi.
Vizează raportul dintre obiectivele educaționale și rezultate	1. Notele indică nivelul performanțelor obținute, gradul de realizare a obiectivelor	1. Nu este clar stabilit ce se exprimă printr-o notă: abilități, competențe, cunoștințe, atitudini;

	educationale, care devin obiective de evaluare;	2. Evaluarea stresează
	2. Operationalizarea obiectelor permite realizarea unei evaluări obiective, asigurând fidelitatea, alegerea instrumentelor de evaluare adecvate, feed-back-ul necesar reglării și creșterii calității învățării.	
Emițătoare de judecăți de valoare/aprecieri	1. Examinează și apreciază rezultatele școlare; 2. Determină gradul de rezolvare a obiectivelor.	1. Oferă profesorilor informații selective despre performanța generală a elevilor; 2. Descurajează efortul personal al elevului.

În concluzie putem afirma că scopul de bază al profesorului de geografie îl reprezintă aplicarea în general a curriculum-ului școlar, pe de-o parte, iar pe de altă parte formarea la elevi a unui sistem de competențe specifice, asociate unor conținuturi care să aibă elemente reale de atractivitate pentru elevi [12, p.3]. De asemenea, rezultatele școlare se pot concretiza fie în prestații (secvențe de acțiune corelate cu obiective operaționalizate), fie în performanțe, ca suită de operații, fie în competențe, ca rezultat al activităților educaționale.

BIBLIOGRAFIE

1. DULAMĂ, M.E. Elemente din didactica geografiei. Cluj-Napoca: Clusium, 2001. 176 p.
2. ISBN 973-555-326-0
3. DULAMĂ, M.E. Fundamente despre competențe. Cluj-Napoca: Presa Universitară Clujeană, 2010.435 p. ISBN 978-973-595-226-6
4. CRISTEA, S. Evaluarea instruirii în cadrul procesului de învățământ. București: Didactica Publishing House, 2019. 178 p. ISBN 978-606-683-944-0
5. ILINCA, N. Didactica geografiei-pentru cadrele didactice din învățământul gimnazial și liceal. București: Ed.CD PRESS, 2015. 209 p. ISBN 978-606-528-291-9
6. ILINCA, N.; MÂNDRUȚ, O. Elemente de didactică aplicată a geografiei. București: CD PRESS, 2006. 288 p. ISBN (10) 973-7989-50-3 ISBN (13) 973-973-7989-50-5
7. MÂNDRUȚ, O; DAN, S. Didactica Geografiei, o abordare actuală. București: Corint, 2014. 366 p.
8. ISBN 978-606-8609-82-9
9. POTOLEA, D.; MARINESCU M. Teoria și practica evaluării naționale. Ministerul Educației și Cercetării- Proiectul pentru Învățământul Rural. București, 2005. 248 p. ISBN 973-0-04233-0
10. ROȘCOVAN, S.; CORASEVIC, T. Referențialul de evaluare a competențelor la geografie. Modalități de valorificare. În Conferința - Didactică geografică, Tendințe actuale în predarea și învățarea geografiei. Ediția 2. Volumul 14. Cluj Napoca: Atlas Clusium, 2015. p.167-173. 212 p. ISSN 2247-7500
11. RADU, I. T. Teorie și practică în evaluarea eficienței învățământului. București: Didactică și Pedagogică, 1981.
12. RADU, I. T. Evaluarea randamentului școlar, în : Curs de pedagogie, Universitatea din București, 1988.

13. TOMA, F. M.; CROITORU, A. E. Evaluarea de la clasic la modern. În Conferința - Didactic geografică, Tendințe actuale în predarea și învățarea geografiei. Ediția 2. Volumul IV. Cluj Napoca: Atlas Clusium, 2007. p.124-132. 354 p. ISBN 978-973-555-538-2 ISBN 978-973-555-505-4
14. Repere metodologice pentru consolidarea achizițiilor din anul școlar 2019-2020. Chimie. Centrul național pentru politici în educație unitatea de cercetare în educație. București: Machetă la Ed. Didactică și pedagogică S. A, 108 p.
15. SCLIFOS, L., Dezvoltarea competenței de cercetare - model de educație intelectuală Didactica Pro, nr.2-3 (54-55), 2009.
16. ȘOITU L. Dicționar enciclopedic de educație a adulților. Iași: Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza,” 2011.
17. VĂIDEANU, G. Educația la frontiera dintre milenii. București: Editura Politică, 1988, p.142
18. VLĂSCEANU, L. Proiectarea pedagogică, în Curs de pedagogie, Universitatea București, 1998.
19. Metodologia evaluării rezultatelor școlare prin calificative în învățământul primar, MEN, 1998.

IMPACTUL EDUCAȚIEI ECONOMICE ÎN FORMAREA VIITORILOR PEDAGOGI ⁵

THE IMPACT OF ECONOMIC EDUCATION IN THE INITIAL TRAINING OF FUTURE PEDAGOGUES

*Anastasia Oloieru, doctor în științe ale educației
Profesor, IPLT „Petru Rareș”
Anastasia Oloieru, PhD, teacher, IPLT „Petru Rareș”
<https://orcid.org/0000-0002-3661-6275>*

CZU 37.015:33+371.13

Abstract

In this article we aimed to investigate the impact of economic education in the initial training of future teachers, from two perspectives: that of teachers who teach economic subjects and that of students. In the article it is analyzed, the place of the economy in the Framework Plan for higher education. And the opinion of the first cycle undergraduate students, about the study of the economic disciplines within the State Pedagogical University "Ion Creangă" from Chisinau.

Key-words: Economic education, initial training.

A fi un cadru didactic este o responsabilitate enormă. Exercițarea acestui rol presupune deținerea unor competențe științifice, psihopedagogice, manageriale, dar și economice. Capacitatea de a gestiona bugetul clasei, resursele economice, timpul, de a manevra cu sancțiunile și recompensele în cadrul procesului educațional, etc. se învață în cadrul educației economice.

În cultura noastră, în care nivelul culturii economice este inferior, ne mai conducem de stereotipuri și prejudecăți în ceea ce privește noțiunile economice. Copiii au nevoie de modele

⁵ Articolul este publicat în cadrul Proiectului *Fundamentarea paradigmei de profesionalizare a cadrelor didactice în contextul provocărilor societale*, cifrul proiectului: 20.80009.0807.45, din Programul de Stat 2020-2023, Proiectarea Strategică IV. Provocări societale, administrat de către Agenția Națională pentru Cercetare și Dezvoltare din Republica Moldova.